

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznamila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznamilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svote rankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

**Rim** 3. decembra. Papež se od včeraj boljše počuti.

**Pariz** 3. decembra. Zbor 1500 industrialcev je sklenil adresu na Mac-Mahona poslati, v kateri ga prosijo, naj se uda želji naroda. Adreso bode izročila deputacija petih delegirancev.

Pismo direktorja svetovne razstave pravi, da bode razstavo mogoče vsakako prvega maja odpreti.

Zbor 120 poslancev leveice je sklenil, da brezpogojno ne dovoli budgeta prej predno vlada nastopi parlamentarni pot.

**Peterburg** 2. decembra. Iz Bogota se oficijalno poroča: Potem ko je bila pozicija v Pravcu (od Rusov) vzeta, zapustili so Turki Novačin, Skriven in Orhanje in so se pomaknili na sotesko Vratež nazaj. Turki iz Edropolja so se na Šandornik-sotesko pri Arabkoni umeknili. Turki so zapustili zemljo mej vodami Isker, Ogost. Ruski oddelki so zaseli Belograd, Levačevo na reki Ogost. Leteče kolone so bile proti Berkovcu in Belgradžiku poslano.

**Bogot** 1. decembra. Po šestdnevnej kanonadi so Rumuni zaseli Lom-Palanko. Turška posadka se je proti Vidinu umeknila.

**Carigrad** 1. decembra. Iz Sofije se poroča: Uže štiri dni odbija Mehemet Ali Ruse, ki njegove pozicije napadajo.

**Peterburg** 1. decembra. Iz Karsa se oficijalno javlja: Dne 27. pr. m. je Dervišpaša naenkrat po noči zapustil Khazubani in v pozicijah tam pustil male moči. Ko se je dan delal, prišla je naša kolona, obstoječa iz

3. bataljonov, osem kanonov in 2. stotnij kozakov, pod polkovnikom Kasbekom Katzubani in je prisila sovražnika, da je imenovane pozicije popolnem zapustil. Turki so v neredu bežali za reko Kintriši, in so bili z našimi streli do višin Samebe in Zibidiri podeni. Mi smo priplenili tabor z barakami za 10.000 mož, živeža in municije.

**Carigrad** 1. decembra. Telegram Muktar-paše iz Erzeruma poroča, da Rusi v vaseh v planjavi Passin zimska stanovanja delajo. Avant-garda njihova je ostala v Deve-Bojunu. Sneg je pal.

**Peterburg** 1. decembra. Železnica Bender-Galac je gotova. Četrty most čez Dunav pri Petrošeniju je bil izročen prometu. Delata se še dva mosta.

## Vojska.

Telegram iz Bogota poroča, da se Turki umikajo vedno bolj proti Sofiji. Sam turški telegram iz Carigrada javlja, da Rusi ofenzivno postopajo proti Mehemet-Aliju. Za to je neka vest v „Köln. Ztg.“, da bi bil Mehemet-Ali Rusom zopet Pravac odvzel, najbrž bosa izmišljenost.

Rusi poročajo, da so pri Trsteniku in Mečki 2500 turških mrtvacev nabrali. To je dokaz, da je bitva, v kateri je bil Sulejman nazaj vržen, bila velika.

Ker se Rumuni od Rahove na zapad pomikajo in so Lompalanko vzeli, sodi se, da hote Srbom roko podati in Vidin cernirati.

Od Erzeruma se piše nemškej „National-Zeitung“, da je to mesto bolj utrjeno, nego se je od kraja mislilo. Rusi morajo tedaj prej od Karsa dopeljati vse težke oblegovalne kanone.

V Daghestanu je velika vstaja proti

Rusom mej mohamedanci. „Tifliski Vestnik“ poroča, da je 175.000 oseb orožje prijelo. Mej vstaši se pridiguje uničenje „nevernikov“ (kristijanov).

## O mirovnih pogojih.

„Golosu“ se brzojavlja iz Beča, da menijo vojni ljudje, kateri se sučejo v dvornih krogih, da bo sklenila Ruska s Turčijo mir neposrednje; v diplomatičnih krogih se pa misli, da se bo to zgodilo s posredovanjem drugih držav.

Pogoji, na katere ima Ruska uže sedaj popolno pravico, so po mnenji omenjenega časnika naslednji: 1. vrnanje osode kristijanov na balkanskem poluotoku. 2. Pridobljenje gmotnega povračila za žrtve, katere je zahtevala vojska in 3. zavarovanje ruskih bregov na Črnem morji pred novimi napadi od strani Porte ali katere koli druge države. Kar se tiče prve točke, se zdi „Golosu“ najbolj praktično, „napraviti v severnem delu Bulgarske, nahajajočem se sedaj v ruskej oblasti, popolno neodvisno vladikovino, s posebno vlado, katerej na čelu bi bila katera osebnost iz sedaj vladajočih evropskih dinastij. Kar se pa tiče zabalkanske Bulgarske, je pa za to nesrečno stran neobhodno potrebno, da se obvaruje krajna samouprava neodvisna od turških oblastij, morebiti na taci osnovah, na kakoršnih se je z bukareškim traktatom leta 1812 vstanovila notranja uprava v Valahiji in Moldavi. Neodvisnost, ki bi se dodelila severnej pridunavskej Bulgarskej, bi se morala dati tudi Bosni in Hercegovini. Mej tem pa morati biti Črnagora in Srbska popolnem neodvisni državi.“

Denarno povračilo, katero ima Ruska pravico zahtevati, more tudi komaj dosti ma-

## Lintok.

### Nemci, kot sovražniki svojega jezika.

Kadar dan denes pri nas Nemeč usta odpre, da bi govoril, a pero omoči, da bi pisal o nemškej kulturi in literaturi, o nemškej vednosti — deutsche wissenschaft, — tačas se čuti visoko vzvišenega nad vse Slovane. Vendar, ko bi pomislil, da smo mi delati še le začeli, ne oholil bi se tako. Kajti zgodovina nas uči, da pred dobrimi sto leti — in sto let v zgodovini narodov — in tako silno mnogo — vse te nemške veličine, s katero se denes naši sosedje ponašajo, nij nikjer bilo, temuč so vladale mej Nemci take slovstvene razmere, ki so bile glede narodne kulture in literature še vse neizmerneje slabše, nego so naše slovanske zdaj; in zgodovina nas uči, da naši nemškutarji, kateri nam pripovedujejo,

da je naš jezik le za naše kmete in hlapce, tuji nemški pa za gospodo, nikakor niso original; temuč imajo uže mej samimi Nemci predhodnike.

Mi Slovenci se čudimo, kadar svojo negativno in neveselo zgodovino premišljamo, da nas niso Nemci uže davno zgermanizirali, ker so tisoč let vladali nad nami. Ali nemara, da se imamo zato zahvaliti največ slučajju, da so bili Nemci do pred sto leti primerno večji jezikovi, literarni in narodni berači nego smo mi zdaj.

Ko so bili nemški škofje in nemški popje v Rimu dosegli, da se je po padci Svatopolkove države naš slovenski narodni jezik iz cerkve pahnili, sreča je bila za nas, da Nemci sami niso v cerkvah imeli svojega narodnega jezika, ampak latinski, drugače nam bi bili tačas nemščino vsilili. Latinščina, ki je vladala v nemškej cerkvi, je maso nemškega naroda v ravno takej nevednosti puščala, ka-

kor bi učena nemščina naš narod. Vendar vidimo, da je bil v fizično tako močnem germanskem narodu latinski jezik tako zalezal, da so Nemci skozi več stoletij svoj materini jezik zaničevali, da so Nemci imeli nemšk govor za neomikan, neotesan, prav kakor nemškutarji pri nas slovenski. Učenjaki mej Nemci so pisali in čitali latinsko, pa so poleg tega dosledno nazore imeli in jih širili, da ljudstvu nij treba ničesa znati, ker sicer postane nepokorno. „Kar ljudstvu dopade, tega jaz ne razumem, in kar ljudstvo razume, to meni ne dopade,“ rekel je celo veliki Kopernicus, in tako ima Fichte prav, če pravi, da pred Lutrom nemškemu človeku niti vredno nij bilo črke ali pismena poznati.

Eno najslavnejših šol na Nemškem je imel Trotzendorf v Goldbergu v Šleziji. V šolskem redu te šole nahajamo ukaz „da nemški učenci ne smejo nikoli svojega materinega jezika govoriti, temuč morajo z učitelji,

nje biti, nego kontribucija, katera se je naložila l. 1871 Francoskej.

„Reče se lahko“ — pravi „Golos“ — da Porta nij samo v stanu ne plačati pet milijard, temuč, da tudi nekoliko stotin frankov ne premore v svojej praznej blagajni. Da, v resnici se je Porta uže pred dvema leti razglasila za bankerotno in uže zdavnaj ne more plačevati svojih uradnikov. Ali ona vede vse jedno tekom nekoliko mesecev osupljivo vojsko proti Ruskej.

Če pa dobiva končno Porta za časa voj-ske v resnici iz Londona denar pod krinko stvarnega priznanja junaških dejanj bašibozukov in čerkezov, tedaj bi morali plačati njeni tovariši po Ruskej naloženo vojno kontribucijo. Vsaj je za nas vse jedno, od koder koli dobimo zahtevano povračilo, samo da ga dobimo.“

Glede poslednje točke ima „Golos“ za potrebno, da se k Ruskej pridruži Ardahan, Kars in Batum.

„Birževije Vedomosti“ imajo pa še drug načrt o mirovnih pogojih in ta je: „Na Bosporu naj se ustanovi mesto Otomanske Porte mala nevtralna država, ki bi imela na čelu člena iz katere koli evropske dinastije, po primeri, kakor je osnovana Belgija na ustji Rena ali Rumunska na ustji Dunava, — to je rešenje izhodnjega vprašanja z jedne strani. Z druge strani mora pa obstajati rešenje tega vprašanja v tacem razdeljenji ostalega zemljišča balkanskega poluotoka mej Grško in slovanskimi narodnostmi, pri katerem bi mogle biti izročene poslednje samim sebi brez najmanjšega vmešavanja v njihovo osodo od katerekoli strani iz velikih evropskih držav.“

S—n.

## Politični razgled.

### Notranje dejele.

V Ljubljani 3. decembra.

**Državni zbor** dolgočasno razpravlja dalje bankni statut v specialnej debati. Opozicija se malo udeležuje.

**Delegacijam**, ki 5. dec. skupaj stopijo, se bode predložil skupni proračun. Če ne bodo časa imele obravnavati ga, bode vlada terjala za tri mesece 25 milijonov kredita.

„Agramer Presse“ javlja, da imamo **mobilizacije** naše vojske vsak čas pričakovati.

Deželni zbor **isterski** je sklican na 27. decembra. Uzrok te izredne seje je pogovor in sklepanje o necem posojilu, ki se

bode naredilo za primorske potrebe z deželno garancijo.

### Vnanje države.

Iz **Carigrada** poroča „Eastern Budget“: Naša poročila iz Carigrada enoglasno pripovedujejo, da je mej sultanovimi svetovalci največja zmešnjava. Sultan bi bil pripravljen precej mir narediti, ko bi se upora ne bal. Kadar Plevna pade, izbruhne najbrž upor.

Kriza na **Francoskem** še dalje traje. Mac-Mahon ne ve, ali bi se udal, ali bi se upiral. Poslednja poročila dajo upati, da se bode položje zboljšalo, Mac-Mahon udal in poželji večine republikansko ministerstvo izvolil.

V **italijanskej** zbornici je minister Nicotera poročil, da je tolovajstvo v Italiji iztrebljeno. Maffia in Camora sta uničeni in javna varnost povsod gotova.

## Dopisi.

**Iz Gorice** 30. novembra. [Izvirni dopis.] Kako smo se pred par leti jezili na onega narodnega novomeščana, ki se je baje nekde pritožil, ker nij mogel pri svojem pohodu v Gorico na večer nobenega Slovence dobiti, „da v Gorici Slovencev najti nij!“ A prav je imel, kajti resnica je, da smo, kar nas je, razkropljeni, kakor izgubljene ovce. Čitalnica nam more dati le malo zabavnih večerov; in ali nij to prijetno, da se po dolgem času zopet enkrat vidimo skupaj kot sinovi ene in iste matere.

Lep broj nas je rodoljubov v Gorici, ki smo enacega duha, enake krvi in zakaj bi si ne priredili vsaj par veselih večerov na teden, h katerim bi vnanji naši rojaki — kakor k domačemu ognjišču zahajali? Če pa uže nij mogoče napraviti družega, napravimo si vsaj en „jour fix“ sleherno soboto zvečer in pri merno gostilno imamo pri „Jelenu“ sè svojo sobo. Koliko najboljših idej za narodno stvar posameznega rodoljuba gre v izgubo — ker mu nij dana prilika, da bi se skupno pretresovale, posamezna ideja skupno ogledala in če je koristna, skrbelo bi se, da se i v javnost spravi ter po mogočnosti v narodov prospeh porabi.

Tu naj bi se shajali rodoljubi raznih stanov, vpeljalo literarno-narodno predavanje ter gojilo bi se po mogočnosti i domače petje. Torej, goriški mestni rodoljubi, če hočete, da nam bodo pozimski dolgi večeri hitreje minoli in da bi tudi v narodnem obziru zlati čas skupno bolje porabili, nego do sedaj, osnujte vsaj enkrat na teden naroden skupen večer — „jour fix“. —

Ples čitalnice goriške 24. t. m. bil je

nepričakovano dobro obiskovan; čvrtorko je plesalo 20 parov in vsa čast g. dr. Tonklju mlajšemu za njegov izključljivo slovenski aranžma, ki kaj prijetno doni v narodnej hiši.

Našim po požaru unesrečenim Ročincem je došla lepa podpora; cesar jim je velikodušno podaril tisoč forintov. — Goriške šolske sestre „Notre-Dame“ naznanile so v italijansko-slovenskih plakatih razstavo 300 lepih dobikov, ki se imajo izigrati za ustanovitev zavodne kapele. Prav ti plakati, ker so tudi slovenski, kar je od dotičnih šolskih sestrá popolnem pošteno, ujezili so necega italijančiča, ki se večkrat v tukajšnjem „Isonzo“ sam sebe smeši, da je prav v omenjenem listu razlil svoj italijanski žolč celo nad nedolžne plakate, kvaseč, da bi utegnil si kdo vsled slovenskih plakatov vendar misliti, da Gorica je mnogojezična ter ne po njegovej bedastej ideji „čisto“ laška. Bore italijančič, premalo si se geografije učil, da še tega ne veš, da Gorica je slovensko ime, katerega ne boš ti, niti kdo drugi, v laški meh spravil in da ne leži onkraj Adrije, kakor si jo ti pa par tvojih napetih renegatskih duš v otročjih sanjah predstavlja, nego zraven Adrije loči jo i po slovenskih tleh deroča naša Soča od vaše obljubljene dežele in ob tej Soči biva krepki narod slovenski, narod, ki bi v stiskah za Avstrijo pokazal svojo vdanost — pa korenjaško pest proti lahonskej pogoltnosti.

In če ne bi bilo tega slovenskega naroda, ki je podlaga žalibože lahonsko renegatskim trgovcem, naroda, pravim, kateremu ti pa tvoj „Isonzo“ ne privošči enega nedolžnega slovenskega plakata, moral bi marsikateri goriški lahon, mesto da se po kavarnah s slovenskimi žulji baha ter po turško Slovencem, od katerih živi, zabavlja, par ljudek na svojem prepasnem jermenu nazaj potisniti, pa večkrat v hotelu „al sol“ (pri solncu) si želodec greti.

T—e.

## Domače stvari.

— (V ljubljanskej čitalnici) bode odbor gospé 8. t. m. dopoldne, kakor vsako leto delil ubožnim šolskim otrokom obleko. Zvečer istega dne bode v čitalnične restavraciji za ta dober namen veselica in tombola. Vojaška godba bode igrala in pevci bodo peli iz dobrote. Odbor dobitke za to nabira in sprejema ter naj v blago svrho daruje, kdor kaj more.

součenci in družimi učenimi ljudmi samo latinski občevati. V tedaj nemškem Strassburgu je direktor Sturm nemškim dečkom celo igranje dovolil le pod tem pogojem, da so latinski mej igro govorili; če je kateri učenec nemški vmes govoril, nij smel več igrati. V pesni, v katerej se pedagog Trotzendorf preslavlja, pravi Nemec v pohvalo: „Tako je rimljanski govor vsem vlil v glávo, da je veljalo za sramoto v nemškem jeziku govoriti. Ilapce in dekle se je moglo latinski govoriti slišati.“ In to sta bila dva nemška izgledna šolska vodja. Ko je potem prišel Herder in se je poganjal za nemški narodni jezik v literaturi in znanosti, pišoč svoj slavni izrek: „Einer nation kann kein grösserer schaden zugefügt werden, als wenn man ihr die eigenheit ihres geistes und ihre sprache raubt“, vstajali so učeni nemški možje stare šole proti narodnim prizdevanjem, in so bili zoper to, da bi se vse nemški učilo: „Wenn man die Künste in deutscher Sprache lehrte,

so würden sie gar zu gemein werden, ja es würde jedermann ohne Unterschied gelehrt und also die recht Gelehrten verachtet werden,“ rekli so učeni nemški profesorji tedanje dobe. Veliki nemški učenjak Leibnitz toži, da se v nemških šolah družega ne uči ko latinsko govoriti in podobne reči. Na drugem kraju toži, da dočim učenjaki na Francoskem in Angleškem morejo v svojem jeziku do rojakov obračati se, morajo nemški učenjaki nadalje latinsko pisati, ker v njih deželah nij udeležbe za njih študije. A kljub temu piše sam latinski. Leta je 1688 torej pred 190 leti je profesor Thomasius v Leipzigu prvič in prvi upal si nekoliko nemškega jezika v predavanjih rabiti. Zato je bil psovan in proganjan in za to malost ga dan denes najdem slavljenege v knjigah kot velicega narodnega dobrotnika Nemcev. O njem in njegovem času pravi Bluntschli: „Die deutsche sprache und literatur waren damals — še pred poldrug sto leti — so tief gesunken, dass

die ersten versuche, über wissenschaftliche fragen deutsch zu reden und zu schreiben, nur der schwersten arbeit gelingen konnten und noch sehr unbeholfen ausfielen.“

Leta 1725 je univerzna fakulteta v nemškem Tübingenu grajala profesorja Wolfa zaradi tega, ker nemško predava in ti nemški učenjaki so pri tej priliki sklenili, da se filozofične discipline ne dajo tako dobro v nemščini kakor v latinščini predavati. Njim je profesor Wolf odgovoril podobno, kakor mi svojim nemškutarjem odgovarjamo: „Mar je škoda, če ne le oni, ki se morejo popolno latinski naučiti, temuč tudi drugi, tudi taki, ki le svoj jezik govoré, nijso popolnem nevedni?“ — Da, celo še za novejšega časa Lessingovega so bili mogočni vplivi, ki so razloček delali mej prostim ljudstvom, ki naj nemško govori, in mej učenejšo gospódo, ki mora latinsko ali francosko znati za govor mej soboj. Tako so Lessingu Nemci močno zamerili, da nij svojih teologičnih polemik pisal latinsko, da bi

— (Tiskovna pravda.) Porotniki so pri včeraj obravnavane tiskovne pravdi, katero je ces. kr. državni pravdnik vodil zoper odgovornega urednika „Slovenčevega“, Ferdinanda Pevca, zaradi pregreška zoper javni mir in red po §. 302 k. z., katerega bi bil zakrivil s tem, da je v članku „hujskal zoper Nemce in nemškutarje,“ odgovorili na obe njim stavljeni vprašanji enoglasno ne. Vsled tega je bil F. Pavec nekriivega izpoznan. Obširnejši popis obravnave prinesemo prihodnjič. Toženca je zagovarjal advokat gosp. dr. Moše.

— (Slovensko gledališče.) Denes je v spomin Preširna velika slovenska predstava. — Po predstavi bode občna zabava z godbo in petjem v spodnjih prostorih čitalnice ljubljanske.

— (Iz Begunj) nad Cerknico se nam piše: Sv. Andreja dan zvečer ob 5. uri je udarila strela v tukajšnji zvonik in je potem odskočila v 60 korakov oddaljeni šolski dimnik. Tam se je razdelila v dva curka. Eden je razkosal cerkveno omaro na mostovži in zažgal nekaj suhih cvetic, drugi pa je šel v šolsko sobo in tam razdejal eno okno in strop v sredi. Ljudij nij nič nesrečnih. To je že druga strela, ki je udarila v našem okraji letos v šolo.

— (Iz Bjelovara) se nam piše 30. nov.: Pri nas v Hrvatskej stoji narodna prosveta na dosta boljtem temelju, nego li na Slovenskem. Lani so čisto odpravili nemščino iz vseh hrvatskih narodnih učilišč, da nij na potu predmetom za narod.

— (Dar.) Cesar je v svojem in cesaričinem imenu daroval 400 gld. za prezidanje cerkve v Rogatci.

— (Elizabetna otroška bôlnica) v Ljubljani je tudi letos od svoje pokroviteljice cesarice, o priliki njenega godu, prejela v dar 100 gld.

— (Imenovanje.) Ces. kr. stotnik 2. reda g. Hugo Rochel postal je mestni poveljnik (Platzkommandant.)

— (V zadnjeji seji deželnega odbora kranjskega) se je z ozirom na prirhanjenje troškov deželnega zaklada sklenilo, da imajo odgonsko-postajske občine kot odgonska oblastništva na to gledati, da se odgonci kolikor mogoče odpravljajo s prisilnimi potnimi listi, in da se potrebno učini, da se bodo od novega leta 1878. naprej odgoni (šubi)

jih prost nemšk človek ne bil razumel. — Tako tedaj z velikanskim trdom, od zaslepljenih in filisterskih starokopitnežev, lastnih rojakov, zasmehovani in proganjani so Nemci svojo narodno literaturo ustvarili; cikle latinščine in kasneje francoščine na petah so svojemu domačemu jeziku mej domačimi rojaki veljavo dobivali pred komaj sto leti. Da, še ne pred toliko! Leta 1811 dne 21. novembra, torej ko sta že Gôthe in Schiller bila, se je ustrelil ženijalen nemšk pesnik Kleist, ne le zaradi lehkomišljene obljube, neke pretirane ženske dane, temuč, kakor njegovi životopisci pravijo, ker je bil popolnem obupal, da bi iz nemške literature in nemške njegove domovine moglo kedaj kaj boljšega postati. In zdaj čez 60 let, kako velika je nemška literatura in dežela!

Saj moremo le namesto latinsko — „nemško“, in namesto nemško postaviti — „slovensko“, pa imamo naše razmere.

Nauk iz vsega tega nij težak: Delo in

pod spremstvom straže iz Ljubljane na Gorenjsko stran odpravljali z Rudolfovo železnico do Kranjske gore, na Notranjsko stran pa z južno železnico do Postojne, oziroma do Sežane. — Deželni odbor je dalje pritrtil predlogu pomnoženega krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se služba nadučitelja v Trebnjem podeli učitelju Alojziju Jeršetu.

— (Poboji.) Iz Loža se nam piše: Dne 19. novembra 1877 je imel neki fant iz loškega okraja ženitovanje v vasi Ulaki, okraja Vélike Lašiče, pri katerem ženitovanji so se povabljeni dobro imeli. Kar naenkrat pridejo fantalini iz okolice in zaukajo in zapojejo pred nevestino hišo, na kar jim ženin vina da in jih še povpraša, kaj še želijo. Na to so odgovorili 1500, a nijso rekli kaj. Ženin nij bil s tem zadovoljen in se vrne nazaj v hišo in misli si, morda to pomeni 15 gld. Kmalu potem gresta dva moža ven in hočeta fantom 15 gld. dati, a ti odgovore, da nečejo nič, in da bodo že svoje storili. Okolo polunoči so zaslišali gostje, da hočejo fantje vozove, ki so bili za balo peljati pripravljeni, niz breg spuštiti in so iz hiše šli, na kar so fantje od vozov za bližnje kozolce skočili in kmalu na to s kolci oboroženi proti gostom pritekli, na kar so gostje v hišo nazaj rinili. Bil je pa tudi zunaj na svojem vozu voznik Tomaž Arko iz Topola, loškega okraja, kateri je menda spal in ko ga je šum izbudil, hotel je tudi v hišo iti. Kar naenkrat prileti izzad hiše velik fant z velicim kolcem in voznika Tomaža Arka tako neusmiljeno po glavi udari z besedami: „Kaj pa ti tukaj delaš, sakramenska duša,“ na kar se udarjeni mož na tla zgrudi in ga zločinec še enkrat po životu mahne in potem zbeži. Mož brez zavednosti so v hišo nesli in od koder so ga potem na njegov dom v Topol pripeljali, a k zavednosti nij prišel in 27. novembra t. l. umrl. Bil je 29. novembra t. l. obduciran in izkazalo se je, da je bil dobil smrten udarec, ker je imel črepinjo razbito. — Nij bilo še to zadosti, ampak prišli so še 25. novembra t. l. surovi fantje iz Brankovega, okraj Vélike Lašiče, in so gori omenjenim gostom, kateri so imeli ta dan še malo gostovanje, kámenje v hišo metali in pri tej priliki eno okno popolnem razdrobili, tako da si gostje še v hiši nijso življenja varni bili. — Neusmiljenega zločinca je že bloška žandarmerija prijela in c. k. okrajni sodnji v Vélikih Lašičah izročila. Pobiti Tomaž Arko je

vstrajnost posameznih mož je premagalo pri Nemcih večje težave, nego jih imajo Slovani zdaj. Krivo so imeli oni, ki so mej Nemci nekđaj obupavali, kateri so zdvojeno roke križem devali, krivo imajo tisti mej nami, ki obupavajo in vsled tega nič ne store ali premalo.

In kakor je mej Nemci Gottsched malo kasneje po Thomasiusu uže pisati mogel svoje veselje, da nemško berilo čedalje več razširjenja dobiva, — ko to berilo mej 40 milijoni Nemci nij bilo niti toliko razširjeno, kakor je zdaj naše slovensko mej samo enim milijonom — da bi bil pokojni leipcigski profesor Thomasius vesel, ko bi prišel zopet na svet in bi videl, kak sad je obrodilo njegovo sejanje, — tako smemo tudi mi Slovenci dandenes reči: Ko bi Vodnik denes na svet prišel pogledat in zdanje stanje slovenščine in nje razširjenosti v narodu videl, zadovoljen bi se vrnil v Olimp, s priznanjem, da toliko nikdar nij pričakoval, ko je začel sam ledino orati.

J. J.

bil posestnik in zapustil ženo s šestimi otročiči. Omeniti moram še, da naj bi srenje pri ženitovanjih bolj pazile in zatirale te šege fantov, da ne bi se taka zločinstva godila, kakoršnih smo uže dosta imeli.

— (Jugoslovenske narodne pesni.) G. Fr. Š. Kuhač naznanja, da hoče izdajati „južno-slovenske“ narodne pesni, katerih je mej slovenskim, hrvatskim in srbskim narodom nabral nad 1700. Ta velikanska zbirka narodnih napevov je bila odlikovana na hrvatskej izložbi uže l. 1864 in s srebrno medaljo na Dunajskej rastavi l. 1873. — Fr. Š. Kuhač je slaven poznavatelj sploh slovenske, posebno pa južnoslovenske glasbe. Na tem polji deluje uže mnogo let. Prehobil je ves slovanski jug in nabiral kot marljiva čebelica mej ljudstvom bisere domače narodne umetelnosti, — narodne napeve, kakor je nekđaj pri nas Koritko, a pri Srbih slavni Vuk Štefanovič mej narodom narodne poezije nabiral, katere so občudovali vsi izobraženi narodi. — Nij dvomiti, da je v materijalu, katerega je nabral g. Kuhač, že ne ravno veliko pa vendar primerno bogatstvo, v muzikalnem obziru. Mej bogato zbirko je na stotine slovenskih narodnih napevov. „Glasbena Matica“ je zato želela pridobiti po g. Kuhaču nabrani zaklad slovenskih narodnih napevov. A dotične obravnave nijso imele zaželenega vspeha, ker g. Kuhač iz zbirke nij hotel oddati samo slovenske pesni — pač pa bi bil prodal vso zbirko „Glasb. matici“, katere moči pa so bile preslabe za nje nákup. Zđaj pa se je g. Kuhač odločil bogato svojo zbirko sam dajati na svitlo — ako najde mej narodom dovelj podpore — dovelj ljubiteljev domače umetelnosti. Fr. Š. Kuhač kaže v obširnem svojem vabilu na naročbo, da bode izšel vsake 3 mesece en zvezek s 100 narodnimi napevi, torej na leto 4 zvezki s 400 napevi — da bodo v vsakem zvezku urejeni slovenski, hrvatski in srbski napevi, in da znaša naročnina za leto ali 4 zvezke 5 gld., koji znesek naj bi se predplatil. Tako podvzetje se priporočuje samo. Pač želeli bi bilo, da ga podpira slovenski muzikalni svet izdatno. Pevska in muzikalna društva na Slovenskem in prijatelji narodne glasbene umetelnosti naj postanejo naročniki, ter pripomorejo, da bogati in znameniti zaklad narodnega jugoslovenskega petja čuje in uživa svet. — Naročiti se je pri gosp. Fr. Š. Kuhaču v Zagrebu v Ilici br. 765. na 3 katu. Naročila in naročnino pa sprejmlje tudi odbor „Glasbene matice“ v Ljubljani, kateremu bode radost, pridobiti mnogo podpirateljev za izdavo Fr. Š. Kuhačeve velikanske zbirke slovensko hrvatsko-srbskih narodnih napevov.

D.

## Razne vesti.

\* (Dobra poraba telefona.) S tem najnovejšim izumom napravljajo povsodi razne poskuse in tako je tudi v neke visoko aristokratske familiji v Beču postavil gospodar jednega svojih mnogoštevilnih uradnikov v oddaljeno sobico, ter je po telefonu vprašal: „kaj ste si baš zdaj mislili?“ — „Mislim sem si, visokorodni gospod, da bi bil zelo srečen, ako bi mi vi dovolili štiri tedne odpusta.“ — „Dovoljujem ga vam,“ je dobil za odgovor. Ako je gospodar še drugih podložnikov misli hotel izvedeti, — pozabil nam je povedati poročevalec.

\* (Požar) je zadnjega novembra razsajal po mesticu Brodu na Hrvatskem ter je napravil škode za 100.000 gld.

\* (Obupen ujetnik.) Nek David Schlichtermann, žid, je v preiskavi v Kološu

(Klausenburg) obesil se v uječi, a prerezali so vrv še ob pravem času ter ga obudili v življenje. Pozneje se je hotel zaklati, a nij se rnil smrtno ter je zopet ozdravel. Potem se je odločil, da hče gladu umreti — a tudi tu nij vstrajal in hrana mu je kmalu dobro zašla. Naposled je hotel ubegniti iz zapora in tudi pri tem nij imel zaželene sreče.

#### Važno

je naznanilo v denašnji številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na denašnji inserat opozorujemo.

#### Tuji.

2. decembra:

Pri **Slonu**: Schwarz iz Zagreba. — Friedman iz Dunaja. — Kastelic iz Trsta. — Pibovec iz Kroke. — Venerando iz Gorice. — Proti iz Trsta. — Arxer iz Dunaja. — Heiseler iz Češkega. — Wakomik iz Dunaja.

Pri **Maličci**: Oberländer iz Dunaja. — Beck iz Trsta. — Joel iz Dunaja. — Czechak iz Brna. Ine iz Dunaja. — Smrekar iz Gradca. — Schindler iz Dunaja. — Pendl iz Grada.

Pri **Zamoreci**: Schaller iz Gradca. — Avenek iz Otoka. — Kröl iz Štajerja.

#### Dunajska borza 3. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |     |      |        |     |
|------------------------------|-----|------|--------|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 63  | gld. | 60     | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 66  | "    | 50     | "   |
| Zlata renta                  | 74  | "    | 50     | "   |
| 1860 drž. posojilo           | 112 | "    | 50     | "   |
| Akcije narodne banke         | 806 | "    | —      | "   |
| Kreditne akcije              | 209 | "    | 80     | "   |
| London                       | 118 | "    | 90     | "   |
| Napol.                       | 9   | "    | 53 1/2 | "   |
| C. kr. cekini                | 5   | "    | 63     | "   |
| Srebro                       | 105 | "    | 65     | "   |
| Državne marke                | 58  | "    | 75     | "   |

## Naznanilo.

Dne 5. decembra t. l. zjutraj ob 9. uri se bode v Debevčevji hiši v Gradišči št. 19 več omar, miz, stolov in drugih rečij, poprej lastnina banke „Slovenije“, po očitnej dražbi za gotovo plačilo prodalo, kamor se kupci uljudno vabijo. (362—2)

Štev. 16256.

(351—3)

## Razglas.

Gledé na prihodno redno rekrutbo leta 1878, h kateri so leta 1858, 1857 in 1856 rojeni mladeniči poklicani, razglasujemo:

1. Vsak vojaščini podvržen, ki je v letih, k prihodnji redni rekrutbi poklicanih, rojen, mora se pod nasledki §. 42 vojne postave v teku meseca decembra tega leta v magistratnem ekspeditu v navadnih uradnih urah za vpis oglašiti.

2. Taisti, ki so v zgoraj omenjenih k rekrutbi poklicanih letih rojeni, pa ne spadajo pod Ljubljano, imajo k temu vpisu svoje izkaznice ali pa popotne liste prinesiti.

3. Če je vojaščini podvrženi začasno zunan svojega rojstvenega kraja ali prebivališča, in tedaj zaradi tega, ali po kakem bolezni zadržan, ima se sam ustmeno ali pisмено oglašiti, a zamorejo to tudi njegovi starši, jerobi ali kak drug pooblastenec storiti.

4. Podpore potrebni žlahtniki in njih pooblastenci, ki želijo začasno oprosteno voja-

ščini podvrženega, ali ta, če se želi za polajšanje vojaške službe poganjati, so dolžni okolščine, na katere svojo prošnjo za tako polajšanje opirajo, ob času vpisa dokazati.

5. Nalogu, se oglašiti, in sploh vsem iz vojne postave izvirajočim dolžnostim, se ne dá ogniti z izgovorom, da se za ta razglas nij vedelo, ali da so iz vojne postave izhajajoče dolžnosti komu neznane.

Mestni magistrat v Ljubljani,

16. novembra 1877.

## Rudolf Kirbisch,

sladčičar na kongresnem trgu, priporoča čestitemu p. t. občinstvu svojo obilno

**zalogo slaščic**  
za dan sv. Miklavža in božične praznike.  
(360—2)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka  
in brez stroškov po izvrstni

## Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je alj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsno, i na jetrah; žlezl naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprehajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih otrocih, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodežju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsaih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Pričal sem se sam glode vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnoma

strašnih želočnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

V plehastih pušicah po pol fanta i gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 35 gold.

Revalescière-Bianoniten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas i gld. 50 kr., 24 tas 2 gt. 50 kr., 48 tas 4 gt. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gt. prodaje: Da Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih ekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Šahar, J. Svoboda, lekar pri „slatemu orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnscherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravalle, pri drogeristu P. Rocca i J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (153)

Glavni do-  
bitke ev.  
375.000  
mark.

Naznanilo  
sreče.

Dobitke  
garantira  
država.

Vabilo za udeležitev

dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane velike denarne  
loterije, v kateri se bode gotovo dobilo čez

8 milijonov mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, katera obseza vsled načrta samo 85.500 srečk so sledeči: namreč 1 dobitke event. 375.000 mark, specijalno mark 250.000, 125.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 6 krat po 30.000 in 25.000, 10 krat po 20.000 in 15.000, 24 krat po 12.000 in 10.000, 31 krat po 8.000, 6.000 in 5.000, 56 krat po 4.000, 3.000 in 2.500, 206 krat po 2.400, 2.000 in 1.500, 412 krat po 1.200 in 1.000, 1364 krat po 500, 300 in 250, 28246 krat po 200, 175, 150, 138, 124 in 120, 15839 krat po 94, 67, 55, 50, 40 in 20 mark in do spejo čez nekaj mesecev v 7 oddelkih do gotove odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode

službeno

dné 12. in 13. decembra t. l.

in velja za-nje

Cela originalna srečka samo 3 gl. 40 kr.

Pol originalne srečke " 1 " 70 "

Četr originalne srečke " — " 85 "

in razpošiljam te od države garantirane originalne srečke (nikakor prepovedane promese) proti frankiranju pripošiljavti zneska ali pa proti poštnemu povzetku tudi na najoddaljene kraje.

Vsak udeležnik dobi od mene poleg svoje originalne srečke zastoj tudi originalni načrt z vtisnjenim državnim grbom in po dovršenem žrebanju pripoše se takoj vsacemu brez zahtevanja službeni spisek žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno in promptno in z najzanesljivejšim molčanjem.

Vsako naročilo more si vsak preskrbeti s poštno nakaznico ali pa priporočenim pismom.

Obrne naj se tedaj vsak z naročilom zaupljivo do

moje firme

**Samuel Heckscher sen.,**

bankirna in izmenjevalna pisarna  
v Hamburgu. (329—10)

#### Loterijske srečke.

V Trstu 1. dec.: 47. 82. 21. 16. 68.

V Linci 1. dec.: 75. 42. 57. 8. 48.

## Trboveljska družba za kopanje premoga.

Trboveljska družba za kopanje premoga je namenjena si sledeče potrebe:

železo, kovane žreblje, svilne žreblje, kositar, les, mazilo, svečavo, posteljnino, i. t. d.

za leto 1878 po pisemenih ponudbah priskrbeti.

Tiskan natančen popis zgoraj imenovanih rečij z natančnimi pogoji se dobiva v družbinej pisarni:

Dunaj, I. Wallnerstrasse št. 9,

ali pa pri tehničnem ravnateljstvu v Trbovljem.

(364—1)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Proti plači na mesečne obroke!

Oljnobarvene podobe in oljnate slike,

kot: podobe svetnikov in genre-podobe, pokrajine, lovske slike in portrete v lepih zlatih okvirih

v vrednosti od 20 gld. za le 1 gld. na mesec  
nad 20 gld. 2 gld. "

Onim, ki ves kup precej plačajo v gotovini, se cena pri-  
lično zniža.

Tudi klavirji, gosli, gitare in citre

se prodajajo proti zmernim plačam na obroke pri

(343—2)

**Ivanu Giontiniju**

v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.